

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE

**STATUS POOBLAŠČENEGA GOSPODARSKEGA SUBJEKTA
IN POENOSTAVLJENI CARINSKI POSTOPKI: OCENA
PRIHRANKOV ZA PODJETJE MAKITA, D.O.O.**

Ljubljana, julij 2016

ROK FLORJANIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisani Rok Florjanič, študent Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtor predloženega dela z naslovom Status pooblaščenega gospodarskega subjekta in poenostavljeni carinski postopki: ocena prihrankov za podjetje Makita, d.o.o., pripravljenega v sodelovanju s svetovalko dr. Katjo Zajc Kejžar,

IZJAVLJAM,

1. da sem predloženo delo pripravil samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobil vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu prek Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne 22. 7. 2016

Podpis študenta: _____

KAZALO

UVOD	1
1 CARINSKO POSLOVANJE.....	2
1.1 Pravni viri	2
1.1.1 Splošno o pravnih virih	2
1.1.2 Carinski zakonik EU	3
1.1.3 Zakon o izvajanju carinske zakonodaje EU	4
1.2 Carinski postopki.....	4
1.2.1 Splošno o veljavnih carinskih postopkih	4
1.2.2 Skupna carinska tarifa, kombinirana nomenklatura blaga in integrirana tarifa Evropske unije.....	6
1.3 Pooblaščen gospodarski subjekt.....	7
1.3.1 Uvedba statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta.....	7
1.3.2 Vrste dovoljenj AEO.....	7
1.3.3 Merila za pridobitev statusa AEO	8
1.3.4 Ugodnosti za imetnike statusa AEO	9
1.4 Poenostavljeni carinski postopki	9
1.4.1 Splošno o veljavnih poenostavljenih carinskih postopkih	9
1.4.2 Poenostavljena deklaracija	9
1.4.3 Centralizirano carinjenje	10
1.4.4 Vpis v evidence deklaranta (z opustitvijo predložitve).....	10
1.4.5 Samoocena	10
1.4.6 Poenostavitve pri carinskem postopku tranzita.....	11
1.5 Carinsko skladišče	12
1.6 Poenostavitve pri zavarovanju carinskega dolga.....	13
1.7 Druge povezane poenostavitve.....	15
2 PRIDOBITEV STATUSA AEO IN UVEDBA POENOSTAVLJENIH CARINSKIH POSTOPKOV V PODJETJU MAKITA, D.O.O.	16
2.1 Predstavitev podjetja Makita, d.o.o.	16
2.2 Carinski postopki v podjetju Makita, d.o.o.	18
2.2.1 Izvajanje carinskih postopkov v podjetju Makita, d.o.o.	18
2.2.2 Carinski postopki v oddelku nabave	18
2.2.3 Carinski postopki v oddelku prodaje	20
2.3 Pridobitev statusa AEO	20
2.4 Dovoljenje za e-poslovanje s Finančno upravo Republike Slovenije	22
2.5 Potrebna programska rešitev	23
2.6 Dovoljenja za poenostavitve pri carinskih postopkih in zavarovanju carinskega dolga	23
3 UČINKI PRIDOBITVE STATUSA AEO IN DOVOLJENJ ZA POENOSTAVITVE	24
3.1 Finančni učinki	24

3.2 Učinki na operativnem področju	25
SKLEP	26
LITERATURA IN VIRI	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Vrednost nabave po državah nabave in njihov delež v skupni vrednosti nabave izdelkov v obdobju od aprila 2015 do marca 2016.....	17
Tabela 2: Vrednost prodaje po državah in njihov delež v skupni vrednosti prodaje izdelkov v obdobju od aprila 2015 do marca 2016	17
Tabela 3: Prihranki pri stroških carinskega poslovanja na letni ravni	25

KAZALO SLIK

Slika 1: Struktura oznake TARIC	7
---------------------------------------	---

UVOD

Danes se v vse bolj globaliziranem svetu zmanjšujejo ovire na področju mednarodne trgovine in naložb. Hkrati se je z dokončnim oblikovanjem enotnega notranjega trga Evropske unije (v nadaljevanju EU) okrepila potreba po zagotavljanju varnosti in varstva na zunanjih mejah EU. Posledično se je spremenila vloga carinskih organov, ki so postali pri nadzoru in upravljanju mednarodne trgovine pospeševalci konkurenčnosti med državami in podjetji.

To so prepoznali tako Evropska komisija in Evropski parlament kot tudi države članice EU. 9. oktobra 2013 je bil tako sprejet novi Carinski zakonik Unije (v nadaljevanju CZU), ki odseva novo gospodarsko realnost in vlogo carinskih organov. V celoti se je začel uporabljati 1. maja 2016. CZU prinaša pomembne zakonodajne poenostavitve, omogoča uporabo sodobnih orodij in tehnologij, modernizira pristope k carinski kontroli ter tako skuša zagotoviti podlago za učinkovite in enostavne carinske postopke. Cilj teh sprememb je izboljšanje konkurenčnosti podjetij iz držav članic EU.

Namen zaključne strokovne naloge je predstaviti učinke pridobitve dovoljenj za poenostavitve pri carinskih postopkih in pridobitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta na poslovanje podjetja Makita, d.o.o.

Cilj zaključne strokovne naloge je ugotoviti, kako bi pridobitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta in različnih dovoljenj za poenostavitve pri carinskih postopkih vplivala na poslovni rezultat podjetja. Pri tem sta najpomembnejša ocena potencialnih prihrankov in prikaz morebitnih izboljšav v operativnih postopkih, ki se izvajajo v povezavi s carinskimi postopki.

Zaključna strokovna naloga temelji na deskriptivni metodi, s pomočjo katere opišem procese in pojme, ki se pojavljajo pri carinskih postopkih. Pri primerjavi carinskih postopkov pred pridobitvijo vseh dovoljenj za poenostavitve in po njej uporabim primerjalno metodo. Za predstavitev prednosti pa uporabim metodo opazovanja.

V prvem delu naloge obravnavam zakonsko ureditev in okvire, ki jih prinaša na novo uveljavljeni CZU. Pri obravnavi so mi v pomoč strokovna literatura, zadevna gradiva Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS), strokovni članki in različni viri s svetovnega spleta. V drugem delu naloge skušam na primeru podjetja Makita, d.o.o., prikazati pozitivne učinke, ki jih imajo CZU in v njem predvidene poenostavitve pri carinskih postopkih na poslovanje podjetja.

1 CARINSKO POSLOVANJE

1.1 Pravni viri

1.1.1 Splošno o pravnih virih

Podjetja, ki poslujejo v okvirih mednarodne trgovine, se dnevno srečujejo s carinskim poslovanjem in carino. Dobro poznavanje vseh vidikov in elementov, povezanih s carinskim poslovanjem, lahko za podjetje predstavlja pomembno konkurenčno prednost ne glede na to, ali carinske postopke izvaja samo ali s pomočjo specializiranega zunanje izvajalca.

Republika Slovenija je 1. maja 2004 postala polnopravna članica EU, s čimer je med drugim postala tudi sestavni del njenega carinskega območja. Carinsko območje EU obsega ozemlja držav članic EU, vključno s teritorialnimi vodami, z notranjimi vodami in zračnim prostorom. Poleg tega obsega tista ozemlja, vključno z njihovimi teritorialnimi vodami, notranjimi vodami in zračnim prostorom, ki se nahajajo zunaj ozemlja držav članic, a se ob upoštevanju konvencij in pogodb, ki se zanje uporabljajo, štejejo za del carinskega območja EU (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 952/2013, Uradni list EU, L 269 (v nadaljevanju UEPS 2013), 4. člen).

Carinska unija kot eden od temeljev EU je bila uvedena že 1. julija 1968, ko so bile v skladu s t.i. Rimsko pogodbo iz leta 1957 ukinjene vse uvozne in izvozne carine med državami članicami ter uvedene skupne carine v odnosih s tretjimi državami. Carinska unija je gospodarski prostor, katerega člani se s pogodbo dogovorijo, da med seboj ne bodo uvedli carin, dajatev z enakim učinkom ali količinskih omejitev in da bodo sprejeli skupno zunanjo carinsko stopnjo v svojih odnosih s tretjimi državami (Moussis, 1999, str. 69).

Veljavni pravni okvir carinskemu poslovanju daje CZU, ki temelji na načelu notranjega trga. Hkrati so pomembni še povezani akti, ki so potrebni za dokončno uvedbo CZU:

- Izvedbena uredba Evropske komisije št. 2015/2447 (v nadaljevanju Izvedbena uredba),
- Delegirana uredba Evropske komisije št. 2015/2446 (v nadaljevanju DU 2015),
- Izvedbeni sklep Evropske komisije št. 2014/255,
- Delegirana uredba Evropske komisije št. 2016/341 (v nadaljevanju DU 2016).

Na nacionalni ravni daje okvir Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije.

1.1.2 Carinski zakonik EU

CZU oziroma UEPS 2013 je začel veljati 30. oktobra 2013, v celoti pa se je začel uporabljati 1. maja 2016.

Glavni razlogi za prenovu CZU so bili v veliki meri povezani z dosedanjo ureditvijo, ki je temeljila na Uredbi Sveta (EGS) št. 2913/92 o Carinskem zakoniku Skupnosti (Uradni list Evropskih skupnosti, L 302/1) (v nadaljevanju US EGS), z dne 12. oktobra 1992. Ta je temeljila na združevanju carinskih postopkov, ki so jih uporabljale takratne države članice. Navedena uredba je bila kasneje večkrat in bistveno spremenjena. Med drugim so se spremembe uvedle z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta št. 648/2005 (Uradni list EU, L 117) (v nadaljevanju UEPS 2005) in so bile kasneje vključene v Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta št. 450/2008 (Uradni list EU, L 145), saj je v tem času prišlo do pomembnih pravnih sprememb na ravni EU in tudi na mednarodni ravni. S CZU se je tako želelo zbrati do tedaj veljavno carinsko zakonodajo v en sam zakonik.

CZU uvaja obvezno elektronsko izmenjavo podatkov tako med carinskimi organi EU kot tudi med carinskimi organi in gospodarskimi subjekti. Carinski organi so carinska uprava države članice EU, odgovorna za uporabo carinske zakonodaje, in vsi drugi organi, ki so v skladu z nacionalnim pravom pooblašteni za uporabo nekaterih pravil carinske zakonodaje (UEPS 2013, 5. člen, 1. odstavek).

Cilj je zagotoviti brezpapirno okolje za carino in trgovino. Za dokončno vzpostavitev elektronskih sistemov je določeno prehodno obdobje do 31. decembra 2020. Ena od pomembnejših zakonskih predpostavk je, da je treba zaupanja vrednim gospodarskim subjektom, ki spoštujejo predpise, podeliti status pooblaščenega gospodarskega subjekta. Poleg tega se jim mora omogočiti, da čim boljje izkoristijo prednosti tega statusa. Omogočiti je treba tudi mednarodno vzajemno priznavanje statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta.

Med ostalimi razlogi za prenovu lahko izpostavimo naslednje (FURS, 2016, str. 5):

- želja in potreba po modernizaciji pristopa k carinskim kontrolam,
- zagotoviti novo vlogo in poslanstvo carinskih organov pri zagotavljanju varnosti in varstva,
- vzpostavitev enakih pravil glede odločb v zvezi z uporabo carinske zakonodaje v vseh državah članicah EU,
- omogočiti hitro prepustitev blaga, če so predhodno predložene vse potrebne informacije.

CZU prinaša številne spremembe pri carinskih postopkih in uvaja novosti pri zavarovanjih carinskega dolga. Carinski dolg pomeni obveznost osebe, da plača znesek uvozne ali

izvozne dajatve, ki se v skladu z veljavno carinsko zakonodajo uporablja za določeno blago (UEPS 2013, 5. člen, 18. odstavek).

1.1.3 Zakon o izvajanju carinske zakonodaje EU

Zakon o izvajanju CZU ureja izvajanje CZU na nacionalni ravni Republike Slovenije. Sprejet je bil 19. aprila 2016, z začetkom veljave 7. maja 2016. Glede na spremembe zadevne zakonodaje na ravni EU se z njim zamenjuje prej veljavni Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti. Glavni poudarki so (FURS, 2016, str. 16):

- uvedba in opredelitev elektronskega poslovanja,
- deregulacija poklica carinskih zastopnikov,
- opredelitev meril za izpolnjevanje pogoja poklicne kvalifikacije,
- prenova v zvezi s carinskimi prekrški.

1.2 Carinski postopki

1.2.1 Splošno o veljavnih carinskih postopkih

Vsa podjetja, ki svoje blago nabavljajo ali prodajajo v okvirih mednarodne trgovine, izvajajo carinske postopke. Teh postopkov brez posebnih dovoljenj sama ne morejo opravljati. V njihovem imenu in za njihov račun jih izvajajo podjetja, specializirana za zastopanje v carinskih postopkih.

CZU po novem opredeljuje tri glavne carinske postopke, namesto prejšnjih osem. Ti postopki so:

- sprostitev v prosti promet (t.i. uvoz),
- posebni postopki in
- izvoz.

Posebni postopki se nadaljnje delijo na:

- tranzit: notranji in zunanji,
- hrambo: carinsko skladiščenje in proste cone,
- določeno rabo: začasni uvoz in posebna raba,
- oplemenitenje: aktivno in pasivno.

Carinski postopki se začnejo z vložitvijo carinske deklaracije. Carinska deklaracija je dejanje, s katerim oseba na predpisan način in v predpisani obliki navede, da želi dati blago

v določen carinski postopek, po potrebi z navedbo uporabe katerihkoli posebnih režimov (UEPS 2013, 5. člen, 12. odstavek).

Od trenutka, ko je blago vneseno na carinsko območje EU, je to pod carinskim nadzorom in je lahko kadarkoli predmet kontrole carinskih organov. Carinske kontrole so določena dejanja, ki jih opravijo carinski organi, da bi zagotovili spoštovanje carinske in druge zakonodaje, ki ureja vstop, izstop, tranzit, gibanje, hrambo in posebno rabo blaga, ki se giblje med carinskim območjem EU in državami ali ozemlji zunaj tega območja, ter prisotnost in gibanje neunijskega blaga in blaga, danega v postopek posebne rabe, znotraj carinskega območja EU (UEPS 2013, 5. člen, 3. odstavek).

Blago se nato predloži v izbrani carinski postopek. V primeru carinskega postopka sprostitve v prosti promet oziroma uvoza se postopek začne z vložitvijo vstopne skupne deklaracije.

Blago pa se lahko po vnosu v carinsko območje EU najprej uvede v carinski postopek tranzita, kar se stori z vložitvijo tranzitne carinske deklaracije. Na ta način se blago lahko prepelje do kraja na carinskem območju EU, kjer se ga bo uvedlo v izbrani carinski postopek. CZU določa, da se deklarant prosto odloča, v kateri carinski postopek bo uvedel blago. Deklarant je oseba, ki vloži carinsko deklaracijo, deklaracijo za začasno hrambo, vstopno skupno deklaracijo, izstopno skupno deklaracijo, deklaracijo za ponovni izvoz ali obvestilo o ponovnem izvozu v svojem imenu, ali oseba, v imenu katere je taka deklaracija ali obvestilo vloženo (UEPS 2013, 5. člen, 15. odstavek).

Carinski postopek izvoza omogoča, da blago zapusti carinsko območje EU. Postopek se prične z vložitvijo izstopne skupne deklaracije, s katero unijsko blago prijavljamo za izvoz. Unijsko blago je blago, ki spada v eno izmed naslednjih kategorij (UEPS 2013, 5. člen, 23. odstavek):

- blago, ki je v celoti pridobljeno na carinskem območju EU in ne vsebuje blaga, uvoženega iz držav ali z ozemelj zunaj carinskega območja EU,
- blago, ki je vneseno na carinsko območje EU iz držav ali z ozemelj zunaj tega območja in sproščeno v prosti promet,
- blago, ki je pridobljeno ali izdelano na carinskem območju EU, bodisi izključno iz blaga iz druge alineje bodisi iz blaga iz prve in druge alineje.

Od trenutka, ko carinski organ sprejme carinsko deklaracijo za izvoz, se unijsko blago nahaja pod carinskim nadzorom. Nadzor preneha v trenutku, ko blago zapusti carinsko območje EU.

Izvedbena uredba določa, da se za obdelavo in izmenjavo informacij v zvezi z dajanjem blaga v carinske postopke uporabljajo elektronski sistemi. V praksi to pomeni, da se

izdelava in prenos carinskih deklaracij, obrazcev, obvestil, zahtevkov in spremnih listin, potrebnih za izvedbo carinskih postopkov, izvedeta z elektronskimi sredstvi. Večina elektronskih sistemov je na nacionalni ravni že pripravljenih, potrebne so predvsem prilagoditve in uskladitve na ravni EU. Dokler ti elektronski sistemi še ne delujejo v celoti, prehodne ukrepe določa DU 2016. Ti ukrepi naj ne bi veljali dlje kot do 31. decembra 2020, kar je rok za vzpostavitev vseh elektronskih sistemov.

1.2.2 Skupna carinska tarifa, kombinirana nomenklatura blaga in integrirana tarifa Evropske unije

Carinskih postopkov ni mogoče izvajati, ne da bi bilo obravnavano blago pred tem razvrščeno v svojo carinsko tarifno številko. V EU je v veljavi skupna carinska tarifa, kar pomeni, da je skupna za vse članice EU. EU na ta način zagotavlja enakopravno in pošteno tekmovanje vseh unijskih gospodarskih subjektov s subjekti zunaj unijskega trga. Skupna carinska tarifa predstavlja podlago za dajatve in druge ukrepe, ki se jih izvaja ob uvozu in izvozu blaga iz držav, ki niso članice EU.

Skupna carinska tarifa obsega (FURS, 2015, str. 4):

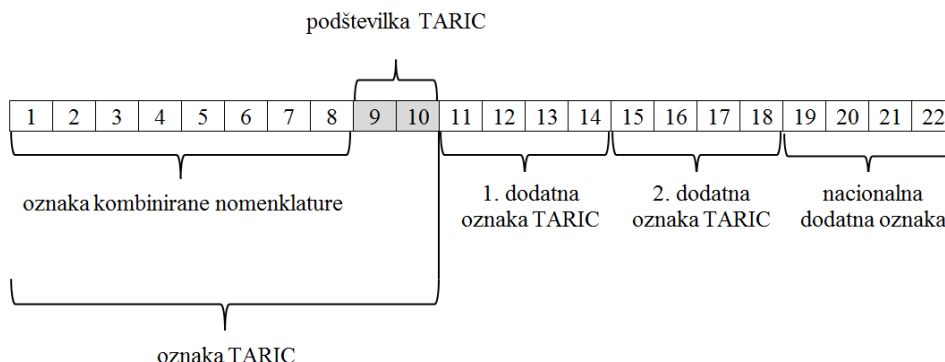
- kombinirano nomenklaturu blaga,
- druge nomenklature, ki kombinirano nomenklaturu dodatno razčlenjujejo za potrebe izvajanja tarifnih ukrepov v zvezi z blagovno menjavo,
- stopnje in druge podlage za izračun carine za blago, zajeto s kombinirano nomenklaturu,
- tarifne ukrepe, ki jih predvideva kmetijska, trgovinska ali druga zakonodaja EU,
- preferencialne tarifne ukrepe iz sporazumov, ki jih je EU sklenila z drugimi državami ali s skupinami držav in ki predvidevajo podelitev preferencialne tarifne obravnave,
- avtonomne opustitvene ukrepe, ki predvidevajo zmanjšanje ali izvzetje od carin.

Kombinirano nomenklaturu sestavljajo osemestna tarifna oznaka in tekstualno poimenovanje blaga. Razdeljena je na poglavja, oddelke in na približno 10.000 tarifnih oznak. Objavi se v Uradnem listu EU vsako leto oktobra za naslednje leto skupaj s carinskimi stopnjami.

Vse carinske stopnje in tarifni ukrepi, povezani z uvozom ali izvozom blaga, so zbrani v integrirani tarifi Evropske unije ali t.i. podatkovni zbirki TARIC (franc. *Tarif Intégré Communautaire*), ki je neke vrste delovna skupna carinska tarifa v elektronski obliki. Podatkovna zbirka TARIC ni pravno obvezna, vendar je izredno pomembno orodje carinskih organov, ki je javno dostopno tudi drugim uporabnikom. Kot taka ima izredno veliko praktično vrednost. V podatkovni zbirki TARIC so določene tudi oznake TARIC, ki so sestavljene iz od 10 do 22 znakov (TARIC, 2016). Strukturo oznake TARIC prikazuje Slika 1.

V vseh carinskih deklaracijah pri trgovini s tretjimi državami je obvezna uporaba 10-mestne oznake TARIC in po potrebi dodatne oznake TARIC. Uvozniki in izvozniki lahko s pomočjo TARIC izračunajo višino dajatev za svoje blago in ugotovijo, ali je predmet ukrepov trgovinske ali kmetijske politike. Višina carinskih dajatev je tako odvisna od uvrstitve blaga v kombinirano nomenklaturo (carinsko tarifo), porekla blaga, carinske vrednosti in količine blaga.

Slika 1: Struktura oznake TARIC

Vir: Povzeto in prirejeno po TARIC, 2016.

1.3 Pooblaščen gospodarski subjekt

1.3.1 Uvedba statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta

S sprejetjem UEPS 2005 o spremembah US EGS, je bil uveden status pooblaščenega gospodarskega subjekta (v nadaljevanju status AEO).

Status AEO pomeni, da je podjetje prepoznano kot varen in zanesljiv partner v mednarodni trgovini, še posebej v povezavi s carinskimi postopki. Status je priznan v celotni EU.

Z uveljavitvijo CZU 1. maja 2016 se je poenostavilo merila za pridobitev statusa AEO in razširilo veljavnost znotraj EU. Hkrati sta se vloga in pomen statusa AEO razširila oziroma povečala. Tako je pridobljen status AEO pogoj za pridobitev določenega dovoljenja za poenostavitve v carinskih postopkih.

1.3.2 Vrste dovoljenj AEO

Podjetje, ki zaprosi za status AEO, lahko pridobi eno od naslednjih dovoljenj (FURS, 2016, str. 18):

- **AEOC** – dovoljenje pooblaščenega gospodarskega subjekta za carinske poenostavitve, na podlagi katerega je podjetje upravičeno do poenostavitev, predvidenih s carinsko zakonodajo,
- **AEOS** – dovoljenje pooblaščenega gospodarskega subjekta za varnost in varstvo, s katerim je podjetje upravičeno do olajšav na področju varnosti in varstva,
- **AEOF** – podjetju, ki je upravičeno, da se mu izdata obe prej navedeni dovoljenji, carinski organ izda kombinirano dovoljenje, kar pomeni, da se obe vrsti dovoljenj uporabljata hkrati.

1.3.3 Merila za pridobitev statusa AEO

Vsak gospodarski subjekt s sedežem na carinskem območju EU, ki izpolnjuje merila, lahko zaprosi za status AEO. Podeli ga država članica EU, po potrebi po posvetovanju z drugimi pristojnimi organi.

Merila za podelitev statusa AEO so naslednja (UEPS 2013, 39. člen):

1. **merilo zanesljivosti izvajanja predpisov:** merilo se smatra za izpolnjeno, če podjetje ali zaposleni, odgovorni za carinske zadeve podjetja, v zadnjih treh letih niso hujše ali ponavljajoče kršili carinskih in davčnih predpisov ter niso storili hujših kaznivih dejanj iz naslova gospodarske dejavnost podjetja,
2. **merilo kontrolnega sistema:** podjetje izkaže, da ima vpeljan tak sistem vodenja trgovinskih in transportnih evidenc, ki omogoča visoko stopnjo nadzora nad izvajanimi operacijami in pretokom blaga. Tak sistem hkrati omogoča ustrezne carinske kontrole tako fizično kot tudi prek elektronskega dostopa,
3. **merilo finančne solventnosti:** podjetje dokazuje plačilno sposobnost tako, da izkazuje finančno stanje, ki mu omogoča izpolnjevanje svojih obveznosti (ni v stečajnem postopku),
4. v povezavi z dovoljenjem tipa AEOC je treba izpolniti še **merilo praktičnih standardov usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije**, ki so neposredno povezane z opravljanjem dejavnosti. Merili praktičnih standardov usposobljenosti in poklicne kvalifikacije sta enakovredni, podjetje se samo odloči za način dokazovanja izpolnjevanja merila,
5. v povezavi z dovoljenjem tipa AEOS je dodatno **merilo upoštevanja ustreznih varnostnih in varstvenih standardov**. To merilo se šteje za izpolnjeno, če podjetje dokaže, da izvaja ustrezne ukrepe za zagotavljanje varnosti in varstva mednarodne dobavne verige tudi na področjih telesne celovitosti in kontrole dostopa, logističnih postopkov ter ravnanja z določenimi vrstami blaga, osebja in identifikacije njegovih poslovnih partnerjev.

1.3.4 Ugodnosti za imetnike statusa AEO

Imetnikom statusa AEO se zagotavlja predvsem dostop do poenostavitev pri carinskih postopkih, o čemer podrobneje pišem kasneje, v praksi pa med drugim tudi naslednje ugodnosti (DU 2015, 24. člen):

- manjše število fizičnih kontrol in kontrol dokumentacije,
- v primeru carinske kontrole prednostno obravnavo,
- v primeru carinske kontrole lahko podjetje zahteva poseben prostor za izvedbo,
- manjše podatkovne zahteve pri carinskih deklaracijah.

1.4 Poenostavljeni carinski postopki

1.4.1 Splošno o veljavnih poenostavljenih carinskih postopkih

Poenostavljeni carinski postopki za podjetje pomenijo predvsem ugodnost, ki mu omogoča hitro izvedbo postopkov. Za razliko od običajnih carinskih postopkov podjetje pri poenostavljenih carinskih postopkih samo kontrolira izvajanje svojega carinskega poslovanja.

Katerokoli poenostavitev pri carinskih postopkih mora dovoliti carinski organ z izdajo dovoljenja. Carinski organi s tem podjetju na nek način izkažejo visoko stopnjo zaupanja. CZU opredeljuje štiri poenostavljene carinske postopke in eno skupino poenostavitev, ki se nanašajo na carinski postopek tranzita (UEPS 2013, 166.–233. člen):

1. poenostavljena deklaracija,
2. centralizirano carinjenje,
3. vpis v evidence deklaranta,
4. samoocena,
5. poenostavitve pri carinskem postopku tranzita: status pooblaščenega prejemnika, status pooblaščenega pošiljatelja, uporaba posebnih carinskih oznak, uporaba elektronske prevozne listine in uporaba carinske deklaracije za tranzitni postopek z manj podatki.

Status AEO pride najbolj do izraza ravno pri poenostavljenih carinskih postopkih, saj lahko določena posamezna dovoljenja pridobi izključno podjetje, imetnik statusa AEO.

1.4.2 Poenostavljena deklaracija

Carinski organ lahko dopusti, da se blago na podlagi poenostavljene deklaracije da v carinski postopek. To pomeni, da se v deklaraciji lahko izpusti nekatere navedbe ali spremne listine. Na primer, lahko se izpusti navedba začasne vrednosti blaga ali priloži kopija, na primer obrazca EUR.1, namesto originalnega dokumenta.

Če podjetje želi poenostavljeno deklaracijo uporabljati redno, mora za to pridobiti ustrezno dovoljenje carinskega organa. Pogoj za pridobitev dovoljenja je izpolnjevanje merila zanesljivosti izvajanja predpisov, ki spada med merila za pridobitev statusa AEO (FURS, 2016, str. 18).

1.4.3 Centralizirano carinjenje

Na podlagi zahtevka lahko carinski organ podjetju dovoli, da na carinskem uradu, pristojnem v kraju sedeža podjetja, vloži carinsko deklaracijo za blago, ki se predloži v drugem carinskem uradu. Poenostavljeno povedano, se blago predloži pri enem carinskem uradu, deklaracija pa pri drugem.

Dovoljenje za centralizirano carinjenje lahko pridobi podjetje z dovoljenjem AEOC. Izdajo dovoljenja se lahko opusti, kadar se deklaracija vloži in blago predloži pri dveh različnih carinskih uradih v isti državi članici EU. Dovoljenje je obvezno le v primeru, ko se deklaracija predloži v eni državi, blago pa prepusti v drugi državi članici EU (FURS, 2016, str. 20).

1.4.4 Vpis v evidence deklaranta (z opustitvijo predložitve)

Omogoča, da podjetje lahko vloži carinsko deklaracijo v obliki vpisa v evidenco deklaranta. Taka vložitev carinske deklaracije je možna, če so vse njene navedbe na voljo carinskim organom v elektronskem sistemu deklaranta, v času vpisa v evidence deklaranta.

Podjetje lahko vloži zahtevek, s katerim zahteva opustitev obveznosti predložitve blaga. To pomeni, da se blago prepusti v trenutku vpisa v evidence deklaranta. Tak zahtevek carinski organi odobrijo pod naslednjimi pogoji (FURS, 2016, str. 20):

- zahtevek je podal imetnik dovoljenja AEOC,
- opravičena narava in pretok zadevnega blaga (vrsta blaga je ob vložitvi zahtevka znana, poleg tega je dobavna veriga vložnika zahtevka poznana in varna),
- carinski organi imajo dostop do vseh informacij, ki so potrebne za izvedbo pregleda blaga,
- v trenutku vpisa v evidence deklaranta za blago več ne veljajo prepovedi ali omejitve, razen če dovoljenje določa drugače.

Ne glede na odobritve navedene oprostitve lahko nadzorni carinski organ v posebnih primerih vseeno zahteva predložitev blaga.

1.4.5 Samoocena

Glede na carinsko zakonodajo, veljavno pred 1. majem 2016, je samoocena nova poenostavitev v okviru carinskih postopkov. Na podlagi zahtevka lahko carinski organ

dovoli, da podjetje samo izvaja določene carinske formalnosti. Na podlagi takšnega dovoljenja lahko podjetje samo določi znesek plačljive uvozne ali izvozne dajatve in tudi izvaja nekatere kontrole pod carinskim nadzorom.

Dovoljenje za samooceno lahko pridobi z dovoljenjem AEOC (FURS, 2016, str. 22).

1.4.6 Poenostavitve pri carinskem postopku tranzita

Poenostavitve pri tranzitu so prvenstveno namenjene hitremu sprejemanju in pošiljanju blaga s čim manj zastoji. Rezultat naj bi bila čim hitrejša dobava blaga končnemu prejemniku. CZU določa pet vrst poenostavitev pri carinskem postopku tranzita. Med njimi sta dve poenostavitvi, prilagojeni za določene vrste transporta, tj. v letalskem, pomorskem in železniškem prometu.

Vrste poenostavitev pri carinskem postopku tranzita so naslednje (UEPS 2013, 233. člen, 4. odstavek):

1. **status pooblaščenega prejemnika:** imetniku tovrstnega statusa je dovoljeno na pooblaščenem mestu prejeti blago, ki se je gibalo v carinskem postopku tranzita EU. V praksi to pomeni, da imetniku tega statusa blaga ni treba predložiti namembnemu carinskemu organu, ampak se lahko pripelje v njegove pooblaščenosti in tam razloži,
2. **status pooblaščenega pošiljatelja:** imetniku tega statusa je dovoljeno dati blago v carinski postopek tranzita EU, ne da bi to blago predložil odhodnemu carinskemu organu. Tranzitni postopek se lahko začne v pooblaščenih prostorih imetnika statusa, kjer se blago nalaga za prevoz,
3. **uporaba posebnih carinskih oznak:** carinski organi posamezne države članice EU določijo posebne carinske oznake, ki se uporabljajo za označevanje blaga, ki je dano v carinski postopek tranzita. Pri tem so mišljene oznake na prevoznih sredstvih, zabojnikih ali tovorkih. O oznakah obvesti Evropsko komisijo in carinske organe drugih držav članic. Bistvene značilnosti, tehnične specifikacije in obvezne navedbe na carinskih oznakah so določene v Izvedbeni uredbi, 301. člen,
4. **uporaba elektronske prevozne listine:** poenostavitev, ki je namenjena uporabi pri tranzitnih postopkih v pomorskem in letalskem prometu. Podatki iz elektronske prevozne listine morajo biti na razpolago carinskemu uradu odhoda in namembnemu carinskemu uradu na letališčih ali pristaniščih odhoda in namembnih letališčih ali pristaniščih. Dodatno merilo je, da podjetje opravlja veliko število letov med letališči EU ali plovb med pristanišči EU,
5. **uporaba carinske deklaracije za tranzitni postopek z manj podatki:** poenostavitev, ki se nanaša na tranzitni carinski postopek za prevoz blaga po železnici. Pri tej poenostavitvi gre za uporabo carinske deklaracije, pri kateri se zahteva manj podatkov za dajanje blaga v postopek tranzita EU. Dovoljenje se odobri za prevoze blaga po

železnici in prevoz blaga po zraku ali morju, kadar se kot tranzitna deklaracija ne uporablja elektronska prevozna listina.

Če želi podjetje uporabljati katerokoli od naštetih poenostavitev, mora zanjo pridobiti dovoljenje carinskih organov. Merila za pridobitev dovoljenja so naslednja (FURS, 2016, str. 24):

- podjetje ima sedež na carinskem območju EU,
- podjetje izjavi, da bo redno uporabljalo tranzitne postopke EU,
- podjetje izpolnjuje merilo zanesljivosti izvajanja predpisov, merilo kontrolnega sistema in merilo praktičnih standardov usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije, ki so vsa sicer merila za pridobitev statusa AEO.

1.5 Carinsko skladišče

Carinsko skladišče pomeni vsak kraj, ki ga odobrijo in nadzorujejo carinski organi in kjer je mogoče skladiščiti blago pod določenimi pogoji (Zupančič, 2008, str. 189). Prvenstveno je namenjeno skladiščenju neunijskega blaga. To je blago, ki ni unijsko blago ali ki je izgubilo status unijskega blaga (UEPS 2013, 5. člen, 24. odstavek).

Za upravljanje carinskega skladišča je zahtevano dovoljenje carinskih organov. Dovoljenje se izda, če podjetje izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima sedež na carinskem območju EU,
- predloži zagotovila za pravilno izvajanje operacij (šteje se, da podjetje z dovoljenjem AEOC izpolnjuje ta pogoj),
- predloži zavarovanje za primer nastanka carinskega dolga ali drugih dajatev za blago, dano v posebni carinski postopek,
- carinski organi lahko izvajajo carinski nadzor, ne da bi pri tem morali uvesti upravne ukrepe, ki bi bili nesorazmerni z zadevnimi gospodarskimi potrebami,
- v primeru, da podjetje izvaja začasni uvoz ali postopek aktivnega oplemenitenja in pri tem uporablja blago, organizirajo njegovo uporabo, izvajajo oplemenitenje blaga oziroma uredijo tovrstno izvajanje,
- dovoljenje za postopek oplemenitenja nima negativnih posledic za vitalne interese proizvajalcev iz držav članic EU.

Imetnik carinskega skladišča je dolžan o blagu v carinskem skladišču voditi evidence in carinskim organom kadarkoli omogočiti vpogled v evidenco zaradi kontrole poslovanja in občasnih popisov blaga v skladišču (Maček, Kobale, Leskovar, & Otovič, 2016, str. 79).

V primeru, da se v carinskem skladišču hrani blago, ki je nevarno ali lahko pokvari drugo blago ali se iz drugačnih razlogov zanj zahteva posebna skladišča, se lahko v dovoljenju za upravljanje carinskega skladišča navede, da je blago mogoče hraniti le v skladiščih, ki so posebej opremljena za prejemanje tovrstnega blaga.

DU 2015, 203. člen, določa tri vrste carinskih skladišč:

- **javno carinsko skladišče tipa I:** skladišče, ki je dano vsakomur na razpolago, da v njem skladišči blago. Odgovornost, da blago ostane pod carinskim nadzorom za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz hrambe blaga v carinskem skladišču, in izpolnjevanje posebnih pogojev iz dovoljenja za upravljanje carinskega skladišča nosita imetnik dovoljenja in imetnik postopka,
- **javno carinsko skladišče tipa II:** podobno kot skladišče tipa I, le da je celotna odgovornost izključno na imetniku postopka,
- **zasebno carinsko skladišče:** imetnik dovoljenja za upravljanje carinskega skladišča je hkrati imetnik postopka, ne pa nujno lastnik blaga, in kot tak nosi celotno odgovornost.

Imetnik postopka pomeni (UEPS 2013, 5. člen, 35. odstavek):

1. osebo, ki vloži carinsko deklaracijo, ali osebo, za račun katere je deklaracija vložena,
2. osebo, na katero so bile prenesene pravice in obveznosti v zvezi s carinskim postopkom.

Carinski organi lahko, kadar obstaja gospodarska potreba in ko ni ogroženo izvajanje carinskega nadzora, na podlagi zahtevka imetnika dovoljenja za upravljanje carinskega skladišča dovoli, da se v carinskem skladišču hrani tudi unijsko blago.

1.6 Poenostavitve pri zavarovanju carinskega dolga

Pri carinskih postopkih sprostitev v prosti promet (uvoz) in izvozu nastane carinski dolg. Ta nastane v trenutku, ko carinski organ sprejme carinsko deklaracijo. Dolžnik je deklarant. Za obe vrsti carinskega dolga je obvezna predložitev zavarovanja. Poleg obeh navedenih carinskih postopkov je predložitev zavarovanja obvezna tudi pri postopku tranzita EU in za zavarovanje blaga v carinskem skladišču.

Za kritje zneska uvoznega ali izvoznega carinskega dolga ter za zavarovanje v primeru postopka tranzita in zavarovanja blaga v carinskem skladišču lahko podjetje predloži splošno zavarovanje. Uporaba splošnega zavarovanja je možna le ob pridobitvi dovoljenja s strani carinskih organov, ki ga izdajo podjetjem s sedežem na carinskem območju EU. Za pridobitev mora podjetje izpolnjevati tudi posamezna merila, ki spadajo med merila za pridobitev statusa AEO:

- merilo zanesljivosti izvajanja predpisov,
- merilo praktičnih standardov usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije.

Poleg izpolnjevanja navedenih meril mora biti podjetje tudi redni uporabnik carinskih postopkov (UEPS 2013, 95. člen).

V povezavi s splošnim zavarovanjem CZU opredeljuje poenostavitev splošnega zavarovanja z znižanim zneskom ali opustitev zavarovanja. Ta poenostavitev omogoča, da podjetje uporabi splošno zavarovanje, katerega znesek je lahko znižan na 50 %, 30 % ali 0 % (opustitev zavarovanja) referenčnega zneska. Referenčni znesek predstavlja natančni znesek uvozne ali izvozne dajatve, ki ustreza carinskemu dolgu, in drugih dajatev, kadar se navedeni znesek lahko z gotovostjo določi v trenutku zahteve po zavarovanju (UEPS 2013, 90. člen).

Navedeno poenostavitev se lahko uporabi v dveh primerih:

- carinski dolg že obstaja,
- carinski dolg šele lahko nastane.

V prvem primeru je pogoj za pridobitev dovoljenja za splošno zavarovanje z znižanim zneskom ali opustitev zavarovanja, da ima podjetje dovoljenje AEOC. Pogoj za uporabo v drugem primeru je izpolnjevanje posameznih meril, ki spadajo med merila za pridobitev statusa AEO (UEPS 2013, 95. člen):

- merilo kontrolnega sistema,
- merilo finančne solventnosti.

Poleg obeh navedenih meril mora podjetje, ki želi prejeti dovoljenje za opustitev zavarovanja, izpolnjevati še dodatne zahteve, ki jih v 84. členu določa DU 2015:

1. podjetje vzdržuje računovodski sistem, ki je skladen s splošno sprejetimi računovodskimi načeli, veljavnimi v državi članici, v kateri se vodi knjigovodstvo, omogoča carinsko kontrolo na podlagi revizije in vodi evidenco podatkov, ki zagotavljajo revizijsko sled od trenutka, ko je podatek vnesen v spis,
2. podjetje omogoča carinskemu organu fizični dostop do svojih računovodskih sistemov in po potrebi do svojih trgovinskih in transportnih evidenc,
3. podjetje ima logistični sistem, ki opredeljuje blago kot unijsko blago ali neunijsko blago in po potrebi navaja njegovo lokacijo,
4. podjetje ima upravno organizacijo, ki ustreza vrsti in obsegu poslovanja ter upravljanju pretoka blaga, njena notranja kontrola pa je sposobna preprečiti, odkriti in popraviti napake ter preprečiti in odkriti nezakonite ali nepravilne transakcije,

5. če je primerno, ima podjetje vzpostavljene zadovoljive postopke za ravnanje z licencami in dovoljenji, odobrenimi v skladu z ukrepi trgovinske politike ali s trgovanjem s kmetijskimi proizvodi,
6. podjetje ima vzpostavljene zadovoljive postopke za arhiviranje svojih evidenc in informacij ter varovanje pred izgubo informacij,
7. podjetje zagotovi, da je zadevnim zaposlenim naročeno, naj obvestijo carinske organe, če se odkrijejo težave glede skladnosti, in vzpostavi postopke za obveščanje carinskih organov o takih težavah,
8. podjetje ima vzpostavljene ustrezne varnostne ukrepe za zaščito računalniškega sistema podjetja pred vdorom nepooblaščenih oseb in za zaščito dokumentacije podjetja,
9. podjetje ni v stečajnem postopku,
10. v zadnjih treh letih pred vložitvijo zahtevka je podjetje izpolnjevalo svoje finančne obveznosti v zvezi s plačevanjem carinskih dajatev in vseh drugih dajatev, davkov ali taks, ki se pobirajo pri uvozu ali izvozu blaga ali v povezavi z njima,
11. podjetje na podlagi evidenc in informacij, ki so na voljo za zadnja tri leta pred vložitvijo zahtevka, izkaže, da ima zadostno finančno zmogljivost za izpolnjevanje svojih obveznosti in zavez glede na vrsto in obseg poslovanja, tudi tako, da nima čistega negativnega premoženja, razen če se to lahko pokrije,
12. podjetje za del referenčnega zneska, ki ga ne krije zavarovanje, lahko izkaže, da razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi za izpolnjevanje svojih obveznosti.

Za predvideni znižanji zneska splošnega zavarovanja glede na odstotek od referenčnega zneska mora podjetje izpolnjevati naslednje zgornje zahteve pod posameznimi točkami:

- znesek, znižan na 50 % referenčnega zneska: 1., 4., 9., 10., 11. in 12.,
- znesek, znižan na 30 % referenčnega zneska: 1., 4., 7., 9., 10., 11. in 12.

1.7 Druge povezane poenostavitve

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 90/15, je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju novela). Novela je začela veljati 1. januarja 2016, nanaša pa se na uvoženo blago, za katero bo obveznost obračuna davka na dodano vrednost (v nadaljevanju DDV) nastala po 30. juniju 2016.

Namen novele je poenostavitev obračunavanja in načina plačevanja DDV pri uvozu blaga tako, da se DDV pri uvozu blaga s strani davčnega zavezanca v Republiki Sloveniji obračuna prek obračuna DDV oziroma na podlagi samoobdavčitve in ne s carinsko deklaracijo kot uvozna dajatev neposredno ob uvozu blaga. Davčni zavezanec DDV od uvoza blaga obračuna in ga hkrati uveljavlja kot odbitek DDV v istem davčnem obračunu.

Ta ukrep predstavlja prednost oziroma poenostavitev za uvoznike blaga, ker jim ne bo potrebno financirati uvoznega DDV.

2 PRIDOBITEV STATUSA AEO IN UVEDBA POENOSTAVLJENIH CARINSKIH POSTOPKOV V PODJETJU MAKITA, D.O.O.

2.1 Predstavitev podjetja Makita, d.o.o.

Kot vsako podjetje tudi Makita, d.o.o., stremi k zmanjšanju stroškov poslovanja in optimizaciji delovnih procesov. Na ta način lahko izboljša svoj konkurenčni položaj na trgu in posredno rezultate poslovanja. Ena od rešitev je pridobitev statusa AEO in tistih dovoljenj, ki bodo omogočala vse vrste potrebnih poenostavitev pri izvajanju carinskih postopkov v podjetju. Ocenjuje se, da bi ta rešitev prinesla takojšnje pozitivne rezultate v zelo kratkem času. Odločitev za takšno rešitev olajšuje tudi CZU, ki prinaša številne spremembe in poenostavitve v carinskih postopkih in ne nazadnje pri pridobivanju dovoljenj za izvajanje carinskih postopkov in z njimi povezanimi poenostavitvami.

Podjetje Makita, d.o.o., je bilo ustanovljeno leta 2011, s sedežem in poslovnimi prostori v Ljubljani. Ustanovitelj in edini lastnik je družba Makita International Europe Ltd. s sedežem v Združenem kraljestvu. Podjetje je evropsko predstavništvo japonskega podjetja Makita Corporation. Glavni namen ustanovitve podjetja je bilo boljše pokrivanje trgov v državah jugovzhodne Evrope in nekaterih vzhodnoevropskih držav.

Makita Corporation je v svetovnem merilu med vodilnimi ponudniki profesionalnega ročnega orodja za uporabo na različnih področjih, kot so kovinska, lesna, gradbena industrija, orodja za delo na vrtu, v gozdu in tudi za uporabo doma. Med širokim izborom orodij sta tudi oprema in pribor.

Podjetje ima v svojem prodajnem naboru skupaj 29.510 različnih izdelkov Makita, razvrščenih v tri glavne kategorije: orodje, dodatna oprema in rezervni deli. Izdelki so razvrščeni v 665 različnih carinskih tarif. V poslovnem letu 2015 (1. 4. 2015 – 31. 3. 2016) je podjetje s 35 zaposlenimi ustvarilo promet v višini 29.568.692 evrov.

Makita, d.o.o., dobrih 90 % vseh izdelkov za nadaljnjo prodajo nabavi pri podjetjih oziroma tovarnah iz skupine Makita Corporation, ki se nahajajo na Kitajskem, Japonskem, Tajvanu, v Združenih državah Amerike, Nemčiji, Veliki Britaniji in Romuniji. Preostale izdelke za nadaljnjo prodajo nabavlja pri proizvajalcih originalne opreme, t.i. OEM (angl. *Original Equipment Manufacturer*), ki prihajajo večinoma iz držav članic EU, nekateri pa tudi iz držav nečlanic. Vsi nabavljeni izdelki so blagovne znamke Makita in se kot taki prodajajo naprej.

Tabela 1: Vrednost nabave po državah nabave in njihov delež v skupni vrednosti nabave izdelkov v obdobju od aprila 2015 do marca 2016

Izvorne države	Vrednost nabave izdelkov v evrih	Delež v skupni vrednosti nabave izdelkov v %
Nečlanice EU	18.054.239	74,6
Članice EU	6.140.981	25,4

Vir: Makita, d.o.o., Poročilo o poslovnem letu 2015, 2016, str. 8.

V poslovnem letu 2015 je vrednost nabave izdelkov Makita znašala 24.195.220 evrov. Iz Tabele 1 je razvidno, da podjetje Makita, d.o.o., skoraj 3/4 izdelkov za nadaljnjo prodajo nabavi v državah nečlanicah EU.

Podjetje Makita, d.o.o., je zadolženo za distribucijo celotnega nabora izdelkov Makita v 14 državah: Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Črni gori, Albaniji, Ukrajini, Romuniji, Bolgariji, Gruziji, Armeniji, Moldaviji in na Kosovu. Kot je razvidno iz seznama, se distribucija izvaja tako v državah članicah EU kot tudi državah, ki niso članice EU.

Nekaj prodaje se izvede tudi v druge države, vendar gre v tem primeru izključno za prodajo ostalim hčerinskim podjetjem Makita Corporation. Do takšne prodaje pride, ko ima Makita, d.o.o., višek zaloge posameznega izdelka, ki pa ga istočasno primanjkuje v katerem od sestrskih podjetij.

V poslovnem letu 2015 je vrednost prodaje izdelkov Makita znašala 29.568.692 evrov. Iz Tabele 2 je razvidno, da podjetje Makita, d.o.o., nekaj več kot polovico prodaje izvede v države članice EU. Preostanek se proda v države nečlanice EU.

Tabela 2: Vrednost prodaje po državah in njihov delež v skupni vrednosti prodaje izdelkov v obdobju od aprila 2015 do marca 2016

Ciljne države	Vrednost prodaje v evrih	Delež v skupni vrednosti prodaje izdelkov v %
Nečlanice EU	13.800.273	46,7
Članice EU	15.768.419	53,3

Vir: Makita, d.o.o., Poročilo o poslovnem letu 2015, 2016, str. 10.

2.2 Carinski postopki v podjetju Makita, d.o.o.

2.2.1 Izvajanje carinskih postopkov v podjetju Makita, d.o.o.

Za distribucijsko podjetje, kot je Makita, d.o.o., so bistveni oziroma merodajni carinski postopki sprostitev v prosti promet, izvoza in posebna postopka carinskega skladiščenja in tranzita.

Za izvedbo vseh carinskih postopkov ima Makita, d.o.o., sklenjeno pogodbo s podjetjem, specializiranim za izvajanje logističnih storitev in carinskega zastopanja (v nadaljevanju pogodbeni partner). Pogodbeni partner je od leta 2010 imetnik statusa AEO. Za Makita, d.o.o., izvaja vse carinske postopke, nudi storitev carinskega skladiščenja in izvaja več vrst prevozov. Pogodbeni partner zastopa Makita, d.o.o., pri carinskem poslovanju neposredno, kar pomeni, da v imenu in za račun Makita, d.o.o., izvaja vse carinske postopke. Postopke izvaja na podlagi lastnih dovoljenj za izvajanje poenostavljenih carinskih postopkov. Kljub temu mora podjetje Makita, d.o.o., predhodno samo pripraviti vse potrebne podatke in listine. Poleg tega je v celoti odgovorno za njihovo pravilnost in je pogodbeno zavezano k povračilu kakršnihkoli naknadno odmerjenih dodatnih dajatev, kazni ali stroškov postopkov.

Pogodba določa vrsto carinskih postopkov, ki jih za podjetje Makita, d.o.o., opravlja pogodbeni partner, hkrati pa za izvedbo vsakega od njih opredeljuje ceno in način obračuna opravljene storitve. V poslovnem letu 2015 so stroški iz naslova vseh opravljenih storitev carinskega zastopanja presegli 67.000 evrov (Makita, d.o.o., 2016). Poleg tega pogodbeni partner v imenu in za račun Makita, d.o.o., zalaga plačilo vseh carinskih dajatev (carinski dolg). Za zavarovanje carinskega dolga ima veljavno bančno garancijo. Za ta del storitve si obračuna provizijo v višini 1,5 % od zneska carinske dajatve. V poslovnem letu 2015 so stroški iz tega naslova presegli 28.000 evrov (Makita, d.o.o., 2016).

Glede na izbrano vrsto potrebnega carinskega postopka pripravo potrebnih izhodiščnih podatkov in listin uredijo zaposleni Makita, d.o.o., v oddelkih nabave ali prodaje.

2.2.2 Carinski postopki v oddelku nabave

Oddelek nabave je odgovoren za nabavo vseh izdelkov iz prodajnega nabora in vodenje njihove evidence. Večina izdelkov iz prodajnega nabora je uvožena iz držav nečlanic EU, kar posledično pomeni, da oddelek nabave skrbi za carinske postopke uvoza in tranzita za nabavljene izdelke, ki so namenjeni v carinsko skladišče. Kot že omenjeno, je njihovo izvajanje prepuščeno pogodbenemu partnerju.

Evidenca izdelkov se vodi v poslovnem informacijskem sistemu podjetja, kjer se za vsak izdelek vodi t.i. kartica izdelka. Nabavni referenti so odgovorni za vnos vseh izdelkov in z

njimi povezanih podatkov. Ko se v sistem vnaša nov izdelek, je eden od obveznih podatkov vnosa tudi carinska tarifna številka. Z namenom določitve pravilne carinske tarifne številke je določena delovna skupina, ki jo sestavljajo po en zaposleni iz nabavnega in prodajnega oddelka ter vodja servisne službe. Pri tem si pomagajo z že obstoječimi izdelki, ki imajo enake ali podobne karakteristike, materialno sestavo in namen uporabe. Ob tem morajo upoštevati splošna pravila in posebne določbe iz kombinirane nomenklature in tudi posamezne opombe k oddelkom in poglavjem v kombinirani nomenklaturi. Pravilno določena carinska tarifna številka je izredno pomembna, saj je od nje odvisna višina odmerjenih carinskih dajatev.

Velika večina nabavljenih izdelkov prihaja iz držav nečlanic EU in prispejo v EU po ladijski poti v luko Koper. Po razložitvi pošiljke se ta prek carinskega postopka tranzita prepelje v carinsko skladišče pogodbenega partnerja v Logatec. V praksi to pomeni, da pogodbeni partner v funkciji špediterja pošlje nabavnemu oddelku podjetja Makita, d.o.o., obvestilo o prispetju pošiljke v luko Koper. Nabavni referent nato pripravi vso potrebno dokumentacijo za carinski postopek tranzita in jo pošlje pogodbenemu partnerju. Dokumentacija obsega naslednje dokumente:

- račun za dobavljene izdelke, izdan s strani dobavitelja,
- seznam pakiranja (angl. *packing list*),
- nakladnico oziroma dokument B/L (angl. *bill of lading*),
- certifikat o poreklu.

Pogodbeni partner nato pri carinskih organih vloži elektronsko tranzitno carinsko deklaracijo in na podlagi te se pošiljko lahko prepelje v Logatec.

Ko pošiljka prispe v Logatec, se opravijo nadaljnje carinske aktivnosti. Praviloma izdelki iz kategorije »orodje« ostanejo v carinskem skladišču, iz kategorij »dodatna oprema« in »rezervni deli« pa se uvedejo v carinski postopek uvoza. V ta namen nabavni referent dodatno pripravi uvozno dispozicijo in jo pošlje pogodbenemu partnerju. Uvozna dispozicija služi izpolnjevanju elektronske uvozne carinske deklaracije, kar uredijo pri pogodbenem partnerju. Uvozna dispozicija vsebuje naslednje podatke:

- številko dobaviteljevega računa za dobavljene izdelke,
- kodo izdelka,
- carinsko tarifo,
- komercialni naziv oziroma opis izdelka,
- količino,
- mersko enoto količine,
- vrednost ene (1) merske enote količine posameznega izdelka,
- valuto,

- vrednost celotne količine posameznega izdelka,
- bruto težo ene merske enote količine posameznega izdelka,
- bruto težo celotne količine posameznega izdelka,
- državo porekla.

Po potrditvi s strani carinskih organov se uvoženi izdelki prepeljejo v lastno skladišče podjetja Makita, d.o.o., v Ljubljani.

2.2.3 Carinski postopki v oddelku prodaje

V prodajnem oddelku se s carinskimi postopki srečujejo ob prodaji kupcem v državah, ki niso članice EU. Ker se izdelki iz kategorije orodje nahajajo v carinskem skladišču, se ob tovrstni prodaji uporablja carinski postopek tranzita. Za izdelke iz kategorij »dodatna oprema« in »rezervni deli«, ki se nahajajo v domačem skladišču, pa se uporablja carinski postopek izvoza. Za izvedbo kateregakoli od obeh carinskih postopkov prodajni referent pogodbenemu partnerju pošlje izdani račun za prodane izdelke. V primeru carinskega postopka izvoza po potrebi dodatno pošlje še izpolnjen in potrjen obrazec EUR.1, s katerim Makita, d.o.o., dokazuje unijsko poreklo posameznih izdelkov. Na podlagi podatkov z izdanega računa pogodbeni partner izpolni elektronsko izvozno carinsko deklaracijo ali elektronsko tranzitno carinsko deklaracijo. Po vložitvi deklaracije pošiljka zapusti skladišče. Za oba carinska postopka nato velja, da ju carinski organi potrdijo kot zaključena v trenutku, ko predmetna pošiljka zapusti območje EU, torej, ko prečka zunanjo mejo EU.

V praksi se posameznemu kupcu velikokrat proda izdelke iz obeh različnih skladišč hkrati. V takem primeru mora prodajni referent izdati dva ločena računa, za vsako skladišče svojega. Na podlagi obeh računov se nato vzporedno vodita dva ločena, vendar povezana carinska postopka.

2.3 Pridobitev statusa AEO

Z uveljavitvijo CZU se je pomen statusa AEO izredno povečal, saj je pogoj za pridobitev večine dovoljenj za poenostavitve v carinskih postopkih. Tako je za podjetje Makita, d.o.o., bistvenega pomena vložiti vlogo za pridobitev statusa AEO.

Podjetja, ki so status AEO pridobila po stari zakonodaji, bodo morala skozi postopek ponovne ocene. V sklopu tega bodo morala dokazati izpolnjevanje enega od novih meril praktičnih standardov usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije. Ponovna ocena mora biti opravljena do 1. maja 2019 (FURS, 2016, str. 18).

Zahtevek za izdajo potrdila o statusu AEO se vloži pri Finančnem uradu Ljubljana, ki je pristojen za izdajo tovrstnih potrdil. Zahtevku je treba priloži vprašalnik za samoocenitev,

ki ga priporoča Evropska komisija in služi kot model za izvedbo samoocentive podjetij pred vložitvijo zahtevka. Priporočeno je, da podjetje vprašalnik izpolni pred vložitvijo zahtevka. Z izpolnjenim vprašalnikom želi pristojni carinski organ pridobiti čim več podatkov o vlagatelju zahtevka in s tem pospešiti postopek preverjanja. Na ta način podjetje tudi že med izpolnjevanjem vprašalnika ugotovi morebitna tveganja in jih poskusi zmanjšati ali odpraviti. V podjetju Makita, d.o.o., se je preliminarno že izpolnilo vprašalnik in pri tem ugotovilo, da so potrebni minimalni popravki, da bi zagotovili izpolnjevanje vseh pogojev.

Glede na to, da se podjetje pri svojem poslovanju ne srečuje s postopki, kjer bi potrebovalo olajšave na področju varnosti in varstva, je smiselno zaprositi za dovoljenje AEOC. To dovoljenje bo podjetju omogočilo vrsto poenostavitev, predvidenih s carinsko zakonodajo, in druge ugodnosti, ki so jih deležna podjetja s statusom AEO.

Za pridobitev dovoljenja AEOC mora Makita, d.o.o., izpolnjevati predpisana merila. Izvedbena uredba v členih od 24 do 27 določa, da se posamezna merila štejejo za izpolnjena, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- **merilo zanesljivosti izvajanja predpisov:** se šteje za izpolnjeno, če v zadnjih treh letih podjetje samo, ali oseba, ki podjetje vodi ali nadzoruje njegovo upravljanje, ali zaposleni, odgovoren za carinske zadeve podjetja, ni huje ali ponavljajoče kršil carinske zakonodaje in davčnih predpisov ter ni storil hujših kaznivih dejanj v zvezi s svojo gospodarsko dejavnostjo,
- **merilo kontrolnega sistema:** se šteje za izpolnjeno, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - podjetje vzdržuje računovodski sistem, ki je skladen s splošno sprejetimi računovodskimi načeli, veljavnimi v državi članici, v kateri se vodi knjigovodstvo, omogoča carinsko kontrolo na podlagi revizije in vodi evidenco podatkov, ki zagotavljajo revizijsko sled od trenutka, ko je podatek vnesen v spis,
 - evidence, ki jih podjetje vodi za carinske namene, so vključene v računovodski sistem podjetja ali omogočajo navzkrižno preverjanje informacij z računovodskim sistemom,
 - podjetje omogoča carinskemu organu fizični dostop do svojih računovodskih sistemov in po potrebi do svojih trgovinskih in transportnih evidenc. Če se ti sistemi in evidence vodijo elektronsko, mora podjetje omogočiti elektronski dostop,
 - podjetje ima logistični sistem, ki opredeljuje blago kot unijsko blago ali neunijsko blago in po potrebi navaja njegovo lokacijo,
 - podjetje ima upravno organizacijo, ki ustreza vrsti in obsegu poslovanja ter upravljanju pretoka blaga, njena notranja kontrola pa je sposobna preprečiti, odkriti, in popraviti napake ter preprečiti in odkriti nezakonite ali nepravilne transakcije,
 - če je primerno, ima podjetje vzpostavljene zadovoljive postopke za ravnanje z licencami in dovoljenji, odobrenimi v skladu z ukrepi trgovinske politike ali s trgovanjem s kmetijskimi proizvodi,

- podjetje ima vzpostavljene zadovoljive postopke za arhiviranje svojih evidenc in informacij ter varovanje pred izgubo informacij,
- podjetje zagotovi, da je zadevnim zaposlenim naročeno, naj obvestijo carinske organe, če se odkrijejo težave glede skladnosti, in vzpostavi postopke za obveščanje carinskih organov o takih težavah,
- podjetje ima vzpostavljene ustrezne varnostne ukrepe za zaščito računalniškega sistema podjetja pred vdorom nepooblaščenih oseb in za zaščito dokumentacije podjetja,
- če je primerno, ima podjetje vzpostavljene primerne postopke za ravnanje z uvoznimi in izvoznimi licencami, povezanimi s prepovedmi in z omejitvami, vključno z ukrepi za razlikovanje blaga, za katero veljajo prepovedi ali omejitve, od drugega blaga, ter ukrepi za zagotovitev skladnosti s temi prepovedmi in omejitvami,
- **merilo finančne solventnosti:** se šteje za izpolnjeno, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - podjetje ni v stečajnem postopku,
 - v zadnjih treh letih pred vložitvijo zahtevka je podjetje izpolnjevalo svoje finančne obveznosti v zvezi s plačevanjem carinskih dajatev in vseh drugih dajatev, davkov ali taks, ki se pobirajo pri uvozu ali izvozu blaga ali v povezavi z njima,
 - podjetje na podlagi evidenc in informacij, ki so na voljo za zadnja tri leta pred vložitvijo zahtevka, izkaže, da ima zadostno finančno zmogljivost za izpolnjevanje svojih obveznosti in zavez glede na vrsto in obseg poslovanja, tudi tako, da nima čistega negativnega premoženja, razen če se to lahko pokrije.
- **merilo praktičnih standardov usposobljenosti ali poklicne kvalifikacije:** se šteje za izpolnjeno, če je izpolnjen katerikoli od naslednjih pogojev:
 - v primeru praktičnih standardov usposobljenosti: podjetje ali oseba, odgovorna za carinske zadeve podjetja, ima tri leta praktičnih izkušenj na carinskem področju ali uporablja akreditiran standard kakovosti v zvezi s carinskimi zadevami,
 - v primeru poklicne kvalifikacije: podjetje ali oseba, odgovorna za carinske zadeve podjetja, je uspešno opravila usposabljanje s področja carinske zakonodaje, ki ga priredi carinski organ, izobraževalna ustanova, priznana s strani carinskega organa, ali poklicno ali trgovinsko združenje, priznано s strani carinskega organa.

Po pregledu vseh meril ocenjujemo, da Makita, d.o.o., izpolnjuje vse potrebne pogoje. Tako lahko brez zadržkov zaprosi za status AEO.

2.4 Dovoljenje za e-poslovanje s Finančno upravo Republike Slovenije

CZU uvaja obvezno elektronsko izmenjavo podatkov med podjetji in carinskimi organi. Če želi podjetje Makita, d.o.o., samo izvajati carinske postopke, mora pridobiti dovoljenje za e-poslovanje s Finančno upravo Republike Slovenije (v nadaljevanju FURS). Tako dovoljenje omogoča vstop v Carinski informacijski sistem in elektronsko poslovanje s carinskimi organi. Dovoljenje izda FURS, pogoj je, da ima podjetje digitalni podpis.

2.5 Potrebna programska rešitev

Poleg dovoljenja za e-poslovanje s FURS je za e-poslovanje treba na strani podjetja vzpostaviti ustrezno infrastrukturo. V praksi to pomeni, da mora podjetje Makita, d.o.o., uvesti specializirano programske rešitev, ki bo omogočala nemoteno in učinkovito e-poslovanje s carinskimi organi. V Sloveniji je na tem področju vodilni ponudnik podjetje Trinet Informatika, d.o.o. Njihove programske rešitve omogočajo izdelavo carinskih dokumentov in njihovo elektronsko izmenjavo z informacijskim sistemom carinskih organov. Vsebuje vse sklope, ki jih podjetje potrebuje pri carinskem poslovanju.

Podjetje Makita, d.o.o., je ponudnika Trinet Informatika, d.o.o., zaprosilo za informativno ponudbo, ki zajema vpeljavo vseh sklopov, ki jih Makita, d.o.o., predvidoma potrebuje za samostojno carinsko poslovanje. Ponudba je ovrednotena na 11.905,00 evrov in vsebuje potrebne programske licence, storitev vpeljave in povezave z obstoječim poslovnim informacijskim sistemom ter osnovnega izobraževanja uporabnikov. K temu enkratnemu znesku je treba dodati 3.420,00 evrov obvezne letne pristojbine za vzdrževanje programske rešitve. V ponudbi je čas za dokončanje celotnega projekta, skupaj z izvedbo povezave z obstoječim poslovnim informacijskim sistemom in Carinskim informacijskim sistemom ter izobraževanjem uporabnikov, ocenjen na štiri tedne.

2.6 Dovoljenja za poenostavitve pri carinskih postopkih in zavarovanju carinskega dolga

Podjetju Makita, d.o.o., izhajajoč iz njegove narave poslovanja, ustrezajo le določene poenostavitve pri carinskih postopkih. Temu primerno je smiselno, da zaprosi za naslednje poenostavitve in priznanje posebnih statusov:

1. **vpis v evidence deklaranta z opustitvijo predložitve:** vpis v evidence deklaranta je temeljna poenostavitev, ki bo podjetju omogočila, da s carinskimi organi posluje po elektronski poti. V praksi jo bo omogočala specializirana programska oprema. Povezano dovoljenje za opustitev predložitve blaga pa bo bistveno poenostavilo carinski postopek, saj za njegovo izvedbo izdelkov ne bo treba predložiti carinskemu organu,
2. **status pooblaščenega pošiljatelja:** podjetju bo omogočil, da za izdelke začne carinski postopek tranzita, ne da bi jih moralo predložiti odhodnemu carinskemu organu, temveč v svojih pooblaščenih prostorih, kjer se izdelki nalagajo za prevoz,
3. **status pooblaščenega prejemnika:** podjetju bo omogočil, da izdelkov, ki so mu namenjeni in so v carinskem postopku tranzita, ne bo treba predložiti pri namembnem carinskem uradu, temveč se bodo lahko pripeljali v njegove pooblaščenosti prostore, kjer se bodo razložili,

4. **status priznanega izvoznika:** podjetju bo omogočil, da za izdelke, namenjene izvozu, začne carinski postopek izvoza, ne da bi jih moralo predložiti odhodnemu carinskemu organu, temveč v svojih pooblaščenih prostorih, kjer se bodo nalagali za prevoz,
5. **status pooblaščenega izvoznika:** podjetju bo omogočil, da bo unijsko poreklo blaga dokazovalo z navedbo na izdanem računu za izdelke in nič več z obrazcem EUR.1.

Ob predpostavki, da bo podjetje Makita, d.o.o., pridobilo status AEO, pridobitev navedenih poenostavitev in statusov ni vprašljiva, saj navedeni status predstavlja zadosten pogoj za odobritev.

V skladu z določili CZU je obvezna predložitev zavarovanja za carinski dolg, ki nastane pri carinskih postopkih uvoza, izvoza, tranzita EU in za zavarovanje blaga v carinskem skladišču. Največjo stopnjo poenostavitve predstavlja dovoljenje za opustitev zavarovanja, za katerega so veljavne stroge zahteve. Podjetje Makita, d.o.o., izpolnjuje vse zahteve in tako tudi ob predpostavki pridobitve statusa AEO odobritev dovoljenja za opustitev zavarovanja ni vprašljiva.

3 UČINKI PRIDOBITVE STATUSA AEO IN DOVOLJENJ ZA POENOSTAVITVE

3.1 Finančni učinki

Najpomembnejši predvideni pozitivni učinki pridobitve statusa AEO in dovoljenj za poenostavitve se nanašajo na finančno področje, s prihranki pri stroških.

Za podjetje Makita, d.o.o., izvaja vse carinske postopke pogodbeni partner, ki za svoje storitve letno zaračuna preko 67.000,00 evrov. Že sedaj zaposleni v podjetju Makita, d.o.o., opravijo večino dela, ki je potrebno za izvedbo carinskih postopkov. Pogodbeni partner vse skupaj le prenese v elektronsko obliko, primerno za izmenjavo s carinskimi organi. Pogodbeni partner zaračuna tudi storitev zalaganja plačila carinskih dajatev. Letno si iz tega naslova obračuna preko 28.000,00 evrov provizije. S pridobitvijo statusa AEO, dovoljenj za vse prej našteje poenostavitve ter z uvedbo specializirane programske rešitve bi podjetje Makita, d.o.o., začelo samostojno poslovati s carinskimi organi in ne bi več potrebovalo storitev pogodbenega partnerja. Investicija v specializirano programsko opremo bi predstavljala enkratni strošek v višini 11.905,00 evrov in nato vsako leto 3.420,00 evrov iz naslova obveznega vzdrževanja programske rešitve.

Za izvajanje samostojnega poslovanja s carinskimi organi podjetje Makita, d.o.o., ne predvideva dodatnih zaposlitev, saj trenutno zaposleni v nabavi in prodaji že razpolagajo z večino potrebnega znanja, izkušnjami in s kompetencami. Poleg tega se ocenjuje, da zaposleni v oddelkih nabave in prodaje ne bodo dodatno obremenjeni, prej nasprotno.

Predvidena integracija obstoječega poslovnega informacijskega sistema s specializirano programsko rešitvijo podjetja Trinet Informatika, d.o.o., in povezava s Carinskim informacijskim sistemom bosta operativne postopke bistveno poenostavili in skrajšali.

Izobraževanje uporabnikov specializirane programske opreme je vključeno v ponudbo podjetja Trinet Informatika, d.o.o. Kasneje se bo morebitne nove uporabnike izobraževalo interno. Po zagotovilih strokovnjakov Trinet Informatike, d.o.o., njihove izkušnje kažejo, da uporabniki ne potrebujejo dodatnega izobraževanja z njihove strani. Na podlagi naštetih dejstev ocenjujem, da med stroške projekta samostojnega poslovanja s carinskimi organi lahko uvrstimo zgolj enkratni strošek investicije v specializirano programsko opremo in od drugega leta dalje letni strošek obveznega vzdrževanja specializirane programske rešitve.

Iz Tabele 3 je razvidno, kolikšne prihranke pri stroških carinskega poslovanja bo podjetje Makita, d.o.o., ustvarilo na letni ravni.

Tabela 3: Prihranki pri stroških carinskega poslovanja na letni ravni

Način poslovanja s carinskimi organi	Vrednost v evrih	
	1. leto	2. in vsako naslednje leto
Samostojno poslovanje	11.905,00	3.420,00
Prek pogodbenega podjetja	95.000,00	95.000,00
Prihranek	83.095,00	91.580,00

Podjetje Makita, d.o.o., bi z uvedbo samostojnega poslovanja s carinskimi organi na letni ravni ustvarilo 83.095,00 evrov prihrankov že v prvem letu po uvedbi. V naslednjih letih se ta prihranek še poveča.

3.2 Učinki na operativnem področju

Pridobitev statusa AEO, predvidenih dovoljenj za poenostavitve in s tem odločitev za samostojno poslovanje s carinskimi organi prinese prednosti tudi na operativnem področju, z optimizacijo delovnih procesov. Podjetje Makita, d.o.o., bo lahko carinske postopke izvajalo kadarkoli in pri tem ne bo vezano na delovni čas pogodbenega partnerja ali carinskih uradov.

Pri trenutnem načinu poslovanja gre pri izvajanju carinskih postopkov za podvajanje dela, saj se podatke najprej pripravi v nabavnem ali prodajnem oddelku, nato pošlje pogodbenemu partnerju, ki iste podatke vnese v elektronsko obliko za izmenjavo s carinskimi organi.

Na operativnem področju bo tako glavni učinek pohitritev izvedbe vseh carinskih postopkov, kar v praksi pomeni hitrejši prejem blaga v skladišče in hitrejšo dobavo blaga kupcem. Še posebej pri dobavah kupcem v državah nečlanicah EU bodo poenostavljeni carinski postopki in s tem povezana hitrejša obravnava izdelkov pomenila veliko in pomembno izboljšavo.

SKLEP

V globalni trgovini sta hitrost in poenostavitve pri poslovanju ključna elementa konkurenčnosti. Tega se poleg podjetij zavedajo tudi države. V tem kontekstu je EU z uveljavitvijo CZU bistveno modernizirala carinske predpise in podjetjem iz držav članic EU omogočila večjo hitrost izvedbe in poenostavitve pri carinskih postopkih.

Na primeru podjetja Makita, d.o.o., se je skozi zaključno strokovno nalogo jasno dokazalo, da bo prehod na samostojno poslovanje s carinskimi organi prineslo pozitivne učinke tako na finančnem kot tudi operativnem področju. Pogoj za to so vpeljava specializirane programske rešitve, pridobitev statusa AEO in posameznih dovoljenj za poenostavitve pri carinskih postopkih. Primer podjetja Makita, d.o.o., tudi jasno kaže na pravilnost usmeritev, ki si jih je EU načrtala s sprejemom CZU.

Priznani status AEO in dovoljenja za poenostavitve pri carinskih postopkih bodo podjetju Makita, d.o.o., omogočila nemoteno gibanje blaga pod carinskim nadzorom, brez čakanja na izvedbo in zaključek posameznega carinskega postopka.

Odgovornost za pravilnost izvedbe carinskih postopkov je bila že sedaj na strani podjetja Makita, d.o.o., s statusom AEO in z dovoljenji za poenostavitve pri carinskih postopkih pa bo podjetje sedaj imelo tudi popoln nadzor nad blagom in pripadajočimi dokumenti skozi celoten carinski postopek.

Analiza v zaključni strokovni nalogi kaže, da bi podjetje Makita, d.o.o., s projektom uvedbe samostojnega poslovanja s carinskimi organi lahko v relativno kratkem času izkazalo izdatne prihranke, ob tem pa tudi bistveno povečalo hitrost izvedbe carinskih postopkov.

LITERATURA IN VIRI

1. Coronna, M. (2002). Carinska unija. *Podjetje in delo*, 28(8), 1846–1859.
2. Delegirana uredba Evropske komisije št. 2015/2446. *Uradni list EU*, L 343, 1–557.
3. Delegirana uredba Evropske komisije št. 2016/341. *Uradni list EU*, L 69, 1–313.
4. Izvedbena uredba Evropske komisije št. 2015/2447. *Uradni list EU*, L 343, 558–893.
5. FURS. (2015). *Skupna carinska tarifa*. Najdeno 2. junija 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Carina/Podrocja/Nomenklatura_uvrscanje_in_TARIC/Opis/Podrobnejši_opis_1_izdaja_Skupna_carinska_tarifa.pdf
6. FURS. (2016). *Carinski postopki po 1. 5. 2016*. Najdeno 28. maja 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Carina/Poslovanje_z_nami/Carinski_predpisi/Novice/2016/Predstavitev_Carinski_postopki_po_01052016.pdf?wa=WWG16ONLIBDU
7. Maček, A., Kobale, L., Leskovar, I., & Otovič, V. (2016). *Carinska tarifa, poreklo blaga, carinski postopki in Incoterms*. Maribor: Forum media, d.o.o.
8. Makita, d.o.o. (2016). *Poročilo o poslovnem letu 2015* (interno gradivo). Ljubljana: Makita, d.o.o.
9. *Makita v Sloveniji*. Najdeno 28. maja 2016 na spletnem naslovu <http://www.makita.si/makita-v-sloveniji.html>
10. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2016a). *Carinski postopki po 1. 5. 2016*. Najdeno 6. junija 2016 na spletnem naslovu http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Carina/Poslovanje_z_nami/Carinski_predpisi/Novice/2016/Carinski_postopki_po_1__5__2016.pdf
11. Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (2016b). *Predlog Pravilnika o usposabljanju s področja carinske zakonodaje*. Najdeno 28. maja 2016 na spletnem naslovu http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/Davki_in_carine/Predlogi_predpisov/2016-05-18_Puspos.pdf
12. Moussis, N. (1999). *Evropska unija*. Ljubljana: Littera picta, d.o.o.
13. *Pregled novosti v carinskih postopkih po 1. maju 2016*. Najdeno 28. maja 2016 na spletnem naslovu <https://www.trinet.si/News/PostNewsByPermalink?permalink=pregled-novosti-v-carinskih-postopkih-po-1-maju-2016>
14. Režek, E. (2015). Spremembe DDV pri uvozu blaga po 30. 6. 2016. Najdeno 1. junija 2016 na spletnem naslovu http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=9043/Spremembe_DDV_pri_uvozu_blaga_po_30_6_2016
15. *TARIC*. Najdeno 15. junija 2016 na spletnem naslovu http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Mednarodno_trgovanje/TARIC_9.aspx
16. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 952/2013. *Uradni list EU*, L 269, 1–101.

17. Uredba Evropskega parlamenta in Sveta št. 648/2005. *Uradni list EU*, L 117, 13–19.
18. Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije. *Uradni list RS*, 32/2016, 4615–4624.
19. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1I). *Uradni list RS*, 90/2015, 10116-10117.
20. Zupančič, A. (2008). *Carinski postopki v EU*. Ljubljana: Odin, d.o.o.